

Visit Vuoksi –hanke

Kestäviä tapahtumia Vuokselle

Visit Vuoksi –hankkeessa luodaan ohjeistus kestävien tapahtumien järjestämiseen Vuoksen varrelle Suomeen ja Venäjälle. Yhdessä koottuja periaatteita testataan ja otetaan käyttöön Imatralla kahdessa Vuoksi-aiheisessa talvitapahtumassa ja Losevossa kahdessa Vuoksi-aiheisessa kesätapahtumassa, Losevon Vuoksa-festivaaleilla. Ohjeistus noudattaa yleisiä kestävä tapahtuman kriteereitä.

Kestävän tapahtuman järjestäminen

Tapahtuman valmistelut

- Suunnittele tapahtumaa ja sen kestävä järjestämisen ratkaisuja yhdessä tapahtumakumppaneiden kanssa ja aloita hyvissä ajoin: mitä pitää ottaa huomioon, mitä ehkä tehdä toisin kun aiemmin ja mikä kunkin toimijan rooli asiassa on.
- Suunnittelutapaamisia voi järjestää myös virtuaalisina.
- Sisällytä kestävä kehityksen ajatus koko tapahtuman järjestämiseen: miksi, kuka, miten, milloin ja mitä pitää tehdä jotta tapahtuma on kestävä.
- Sitouta kumppanitahoja kestävä kehityksen periaatteiden noudattamiseen.

LIIKENNE

Kestävästi ratkaistavia kysymyksiä:

Miten tapahtumapaikalle tullaan ja onko siihen ohjeistusta eri toimijoille?

Miten tavarat kuljetetaan tapahtumapaikalle?

Miten esiintyjät saapuvat paikalle?

Miten yleisö saapuu paikalle?

Onko tapahtuma esteetön?

Kenen vastuulla liikenneosuus on?

Käytännön vinkkejä:

- Jos on mahdollista, valitse tapahtumapaikka, joka on hyvien ja helppojen kulkuyhteyksien päässä (kävely, pyöräily, julkinen liikenne).
- Optimoi logistiikka niin että se on sujuvaa tapahtuman rakentamisvaiheessa, tapahtuman aikana ja tapahtuman purkamisvaiheessa ja että turhaa ajoa tai kuljetuskapasiteetin tyhjäkäyttöä ei tule.

- Huolehdi selkeistä kulkuohjeista sekä tapahtuman järjestäjille että tapahtumavieraille.
- Mieti miten kuljetukset saataisiin mahdollisimman lyhyeksi.
- Muista opastaa kävijöitä käyttämään julkisia liikkumismuotoja (tapahtuman sivulla on esim. kartat ja julkisen liikenteen aikataulut).
- Tarjoa turvalliset pysäköintipaikat myös pyörille.
- Käytä uutta ja vähäpäästöistä kuljetuskalustoa.
- Onko tapahtumaan mahdollista järjestää yleisö- tai yhteiskuljetuksia?
- Jos järjestät kuljetusta itse isoille ryhmille optimoi kuljetuskapasiteetti ja matkareitin kulku.
- Huolehdi tapahtuman esteettömyysjärjestelyt erityisryhmille (esim. pyörätuolia käyttävät, näkövammaiset).
- Suunnittelen liikkumiseen tarkoitettut opasteet niin, että niitä voi käyttää uudelleen tulevissa tapahtumissa.
- Mieti voiko tapahtumaan osallistua myös virtuaalisesti?

ENERGIA

Kestävästi ratkaistavia kysymyksiä:

Mihin kaikkialle tarvitaan sähköä ja lämmitystä?

Mitä ja miten energiansäästötoimenpiteitä toteutetaan?

Kuka vastaa tapahtuman energijärjestelyistä?

Käytännön vinkkejä:

- Vältä turhaa valaistusta, lämmitystä ja ilmastointia.
- Suosi energiaa säästäviä ratkaisuja valaistuksessa (esim. LED- valaistus).
- sammuta valot tiloista, joita ei käytetä, älä jätä äänentoistolaitteita turhaan päälle, laita kahvi termoskannuun sen sijasta että se on koko ajan keittimessä.
- Mieti, voiko tapahtuma kompensoida sen aiheuttamat hiilidioksidipäästöt.

HANKINNAT & MATERIAALIT

Kestävästi ratkaistavia kysymyksiä:

Mitä hankitaan, mitä vuokrataan, mitä lainataan?

Hankintaprosessin kestävyys: muista hankinnoissa ympäristöystävälliset kriteerit

Hanki/suosi ympäristöystävällisiä tuotteita. Muista huomioida hankinnoissa kilpailutettavien yritysten vastuullisuus sekä kilpailutettavien tuotteen ekologinen, taloudellinen ja sosio-kulttuurinen kestävyys

Kuka on vastuuhenkilö?

Käytännön vinkkejä:

- Vältä turhaa paperin käyttöä (flyereitä, tiedotteita, printtitulostuksia, ohjelmia yms.) – korvaa paperi-aineistoa digitaalisella aineistolla. Tee esimerkiksi lista siitä, mitä painotuotteita ajattelit tehdä ja mitä niistä voisit toteuttaa digitaalisesti mobiililaitteilla (esim. QR-koodit). Mieti myös, mitä voit heijastaa seinälle – kaikkea ei tarvitse painaa.
- Muista kaksipuolinen printtaus ja tehokas paperinkäyttö.
- Käytä ympäristömerkittyä paperia ja painotaloja.
- Vältä kertakäyttömateriaaleja ja suosi kierrätettäviä tuotteita.
- Jaa materiaalia sähköisesti.
- Käytä ympäristömerkittyjä tuotteita tai valitse vähemmän kuormittavia vaihtoehtoja tuotteille.

- Käytä vain kemikaaleja, joissa on ympäristömerkki.
- Jos tapahtumassa on yleisökilpailuja, hanki palkinnoiksi tavarankäytöstä aineettomia palkintoja, kuten konsertti- tms. lippuja.
- Käytä promovaatetuksessa luomu- tai reilun kaupan puuvillaa.
- vähennä turhia oheistuotteita ja kannusta muita tapahtuman toimijoita toimimaan samoin.

RUOKA JA JUOMA

Kestävästi ratkaistavia kysymyksiä:

Millaista ruokaa ja juomaa tilaisuudessa tarjotaan?

Miten tarjoiluissa huomioidaan kestävän kehityksen näkökohdat?

Millaisilta astioilta syödään?

Mihin ylijäämäruoat laitetaan?

Kuka vastaa tapahtuman ruokakokonaisuudesta?

Käytännön vinkkejä:

- Pyri hankkimaan lähiruokaa paikallisilta toimittajilta.
- Pyri lisäämään kasvis- ja luomuruoan ja kulloisenkin sesongin ruoan käyttöä sekä reilun kaupan tuotteiden käyttöä. Vähennä valmisruoan ja pakasteiden käyttöä.
- Jos käytät ruokapalveluja hanki palvelut yritykseltä, joka huomioi ympäristövastuullisuuden.
- Vältä muoviastioita, hanki (biohajoavia) kertakäyttöastioita tai käytä normaaleja pestäviä posliinias-
tioita ja pestäviä aterimia.
- Älä heitä syömäkelpoista ruokaa roskiin. Huolehdi siitä, että ylijäämäruoka tulee käyttöön - mieti jo
tapahtuman suunnitteluvaiheessa mihin ylijäämäruoka menee ja tarvittaessa sovi siitä mahdollisten
ruoan vastaanottajien kanssa.
- Varaa myös ruokahuoltoalueelle mahdollisuus jätteiden lajitteluun.

JÄTTEET

Kestävästi ratkaistavia kysymyksiä:

Miten jätteen synnyn ehkäisy on huomioitu?

Millaista jätettä tapahtumassa syntyy? Ennakoi erilaiset jätelajit ja järjestä niille kierrätys.

Onko tapahtumassa mahdollista lajitella jätteet? Miten?

Miten lajitteluun opastetaan?

Miten astiat tyhjennetään ja kuka sen maksaa/tekee?

Miten tupakointi on huomioitu/ tupakoinnin jätteet?

Miten tapahtumapaikan siivous hoidetaan?

Kenen vastuulla?

Käytännön vinkkejä:

- Varaa tarpeeksi roska-astioita ja varaa astioihin tarpeen mukaan roskien lajittelumahdollisuus (myös
esim. pantilliset juomapullot/juomatölkit). Merkitse astiat selkeästi ja sijoita ne kulkureittien varrelle.
- Harkitse jäteneuvontaa roska-astioiden yhteyteen.
- Tiedota kierrätyksestä koko tapahtuman ajan.
- Järjestä roska-astioiden tyhjennys tarpeen mukaan tapahtuman aikana

- varaa suurissa yleisötilaisuuksissa (yli 500 hlö) riittävä määrä käymälöitä.
- Huolehdi myös jätevesien (esim. käsienpesuvedet) asianmukaisesta hävityksestä.
- ohjeista tapahtuman työntekijät vastaamaan yleisön jätteiden lajittelua koskeviin kysymyksiin.
- Ohjaa tupakoijat omalle, selvästi merkitylle tupakointialueelle ja varaa riittävä määrä jäteastioita tupakantumpeille.

MELU JA VALO

Kestävästi ratkaistavia kysymyksiä:

Miten tapahtuman meluasiat hoidetaan niin että alueen eliöstö, asukkaat tai tapahtuman osallistujat eivät häiriinny?

Miten tapahtuman valaistus hoidetaan niin, että alueen eliöstö, asukkaat tai tapahtuman osallistujat eivät häiriinny?

Kuka on vastuuhenkilö?

Käytännön vinkkejä:

- Jos käytät äänentoistoa noudata olemassa olevia säädöksiä melusta ja valaistuksesta kuten meluilmoitus ja melutason mittaust.
- Muista tiedottaa tapahtumasta etukäteen melulle ja valolle altistuville kohteille kuten lähinaapurille.
- Jaa tarvittaessa yleisölle korvatulppia ennen tapahtumaa ja sen aikana.
- Sammuta suuret valonheittimet yöksi ja jätä vain tarvittava valo, lähiluonnon yöeliöstö häiriytyy vähemmän.

TYÖNTEKIJÖIDEN KOULUTUS

Kestävästi ratkaistavia kysymyksiä:

Mistä työntekijät?

Miten työntekijät koulutetaan?

Kuka kouluttaa työntekijät?

Käytännön vinkkejä:

- Käytä mahdollisuuksien mukaan paikallista osaamista ja työvoimaa.
- Varaa riittävästi aikaa työvoiman koulutukseen; sen voi tehdä esimerkiksi osin virtuaalisesti, osin paikan päällä.
- Kerro työntekijöille tapahtuman kestävästä toimintatavoista ja opasta heidät niihin sisälle.

VIESTINTÄ

Kestävästi ratkaistavia kysymyksiä:

Miten tapahtumasta ja sen arvoista viestitään työntekijöille, yleisölle ja paikallisyhteisölle?

Miten tapahtuman ympäristötoimista viestitään työntekijöille, yleisölle ja paikallisyhteisölle?

Kuka on vastuuhenkilö?

Käytännön vinkkejä:

- kerro tapahtuman sähköisessä ja printtiedotuksessa tapahtuman kestävän kehityksen toimenpiteistä ja kestävän kehityksen arvoista.
- Mieti, miten voit tuoda esiin paikalliskulttuuria tapahtumassa – tapahtuman sivuilla voi esitellä esimerkiksi jotakin kiinnostavaa paikkakunnasta, jolla tapahtuma järjestetään.
- Kerro tarkemmin paikallisista tuotteista, joita käytät, esimerkiksi lähiruoasta ja sen tuottajista.
- Kerro, miten tapahtumaan pääsee julkisella liikenteellä, pyörällä tai jalan.
- Kerro tapahtumayleisölle miten tapahtumassa kierrätetään; tee esimerkiksi tapahtuman nettisivuille erillinen ympäristösio johon on koottu tapahtuman kestävä toiminta.

Lähteet esim.: Business Finland, kestävän matkailun periaatteet, <https://www.greeningevents.fi/tyokaluja-jarjestajille/>, <https://www.sitra.fi/blogit/vinkkeja-kestavien-tapahtumien-toteuttamiseen-hihtokilpailuista-kokouksiin/>